

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ХАСКОВО ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

Динамиката в развитието на демографските процеси и измененията в структурите на населението през последните десетилетия оказват силно влияние върху основните системи на обществото: икономическата, образователната, здравно-осигурителната и системата за социална защита.

Брой и структури на населението

Към 31 декември 2016 г. населението на област Хасково е 233 415 души, и в сравнение с 2015 г. намалява с 2 968 души, или с 1.3%. Мъжете в областта са 114 151 (48.9%), а жените - 119 264 (51.1%), или на 1000 мъже в областта се падат 1045 жени.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2016 г. в област Хасково е 137 826 души, което е 59.0% от населението на областта, като мъжете са 73 529, а жените - 64 297. Броят на трудоспособното население в областта през 2016 г. намалява с 2 441 души, или с 1.7% спрямо предходната година.

Населението в над трудоспособна възраст е 60 333 души, което представлява 25.8% от общото население в областта.

1. Население под, във и над трудоспособна възраст в област Хасково

(Брой)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Под трудоспособна възраст	36 116	34 570	34 444	34 631	35 090	35 438	35 256
В трудоспособна възраст	155 559	147 028	146 036	144 239	141 871	140 267	137 826
Над трудоспособна възраст	61 452	62 357	61196	60 442	60 703	60 678	60 333

Средната възраст на населението в края на 2016 г. е 44.4 години. При мъжете в областта средната възраст е 42.6, а при жените - 46.1 години. Средната възраст на населението в градовете е 43.0 години, а в селата - 48.2 години.

Териториално разпределение на населението

В края на 2016 г. в област Хасково населените места са 261 - 10 са градове, а 251 - села. Към 31.12.2016 г. 72.2% от населението на областта живее в градовете, а 27.8% - в селата.

2. Население към 31.12.2016 г. по общини, местоживеене и пол

(Брой)

Област Общини	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Хасково	233 415	114 151	119 264	168 526	81 867	86 659	64 889	32 284	32 605
Димитровград	49 061	23 765	25 296	36 615	17 657	18 958	12 446	6 108	6 338
Ивайловград	6 012	3 022	2 990	3 385	1 698	1 687	2 627	1 324	1 303
Любимец	9 448	4 710	4 738	7 071	3 516	3 555	2 377	1 194	1 183
Маджарово	1 725	881	844	587	295	292	1 138	586	552
Мин. бани	6 292	3 205	3 087	-	-	-	6 292	3 205	3 087
Свиленград	22 234	10 988	11 246	17 754	8 778	8 976	4 480	2 210	2 270
Симеоновград	8 003	3 927	4 076	6 226	3 062	3 164	1 777	865	912
Стамболово	5 805	2 912	2 893	-	-	-	5 805	2 912	2 893
Тополовград	10 357	5 142	5 215	4 986	2 442	2 544	5 371	2 700	2 671
Харманли	26 007	13 162	12 845	20 216	10 230	9 986	5 791	2 932	2 859
Хасково	88 471	42 437	46 034	71 686	34 189	37 497	16 785	8 248	8 537

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2016 г. в област Хасково са регистрирани 2 057 родени деца, от които 2 033, или 98.8% са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял със 131 деца.

От всички живородени през 2016 г. 1 025 са момчета, а 1 008 момичета, или на 1000 момчета се падат 983 момичета.

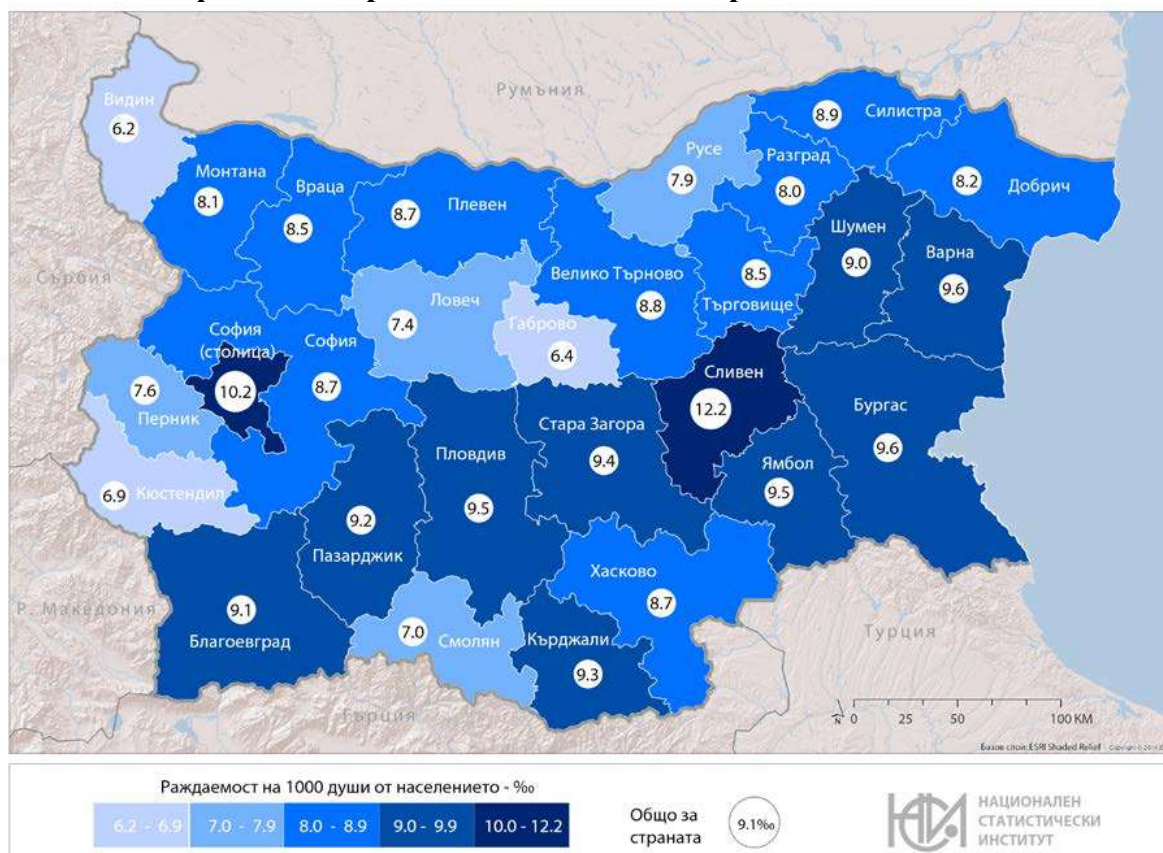
В градовете живородените са 1 478, а в селата - 555.

През 2016 г. броят на живородените извънбрачни деца е 1 319, или 64.9%. Високият процент на извънбрачна раждаемост може да се обясни със значителното нарастване на броя на съжителствата сред младите хора, без те да са оформени в юридически брак. Коефициентът на обща раждаемост¹ за областта през 2016 е 8.7‰.

Тоталният коефициент на плодовитост (среден брой живородени деца от една жена) за областта през 2016 г. е 1.70, а средната възраст на майката при раждане на първото дете е 25.4 години.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината

Фиг. 1. Коэффициент на раждаемост по области през 2016 година

Смъртност

В област Хасково умрелите през 2016 г. са 3 849 души. Спрямо 2015 г. броят им е намалял със 185.

Средната продължителност на предстоящия живот за населението в област Хасково, изчислена за периода 2013 - 2015 г., е 74.53 години и спрямо предходния период намалява с 0.18 години.

Бракове и разводи

През 2016 г. в област Хасково са регистрирани 742 юридически брака - със 7 повече спрямо предходната година. 69.1% от регистрираните бракове са сред населението в градовете.

Броят на разводите през 2016 г. е 283, и е с 45 по-малко от регистрираните през 2015 година. От всички прекратени бракове 79.9% се отнасят за населението в градовете.

Вътрешна и външна миграция на населението

През 2016 г. в преселванията между населените места в страната са участвали 96 014 лица.

От всички, които са променили своето обичайно местоживеене вътре в страната, 44.5% са мъже и 55.5% - жени.

По отношение на възрастовата структура с най-голям относителен дял сред преселващите се са лицата във възрастовата група 20 - 39 години (35.6%), следвани от лицата на възраст под 20 години - 26.7%, и 40 - 59 години - 17.2% от мигриралите лица.

Най-голямо териториално движение в страната има по направлението „град - град“ (44.4%), следва направлението „село - град“ (24.7%) и „град - село“ (21.5%). Значително по-малък по брой и относителен дял е миграционният поток по направлението „село - село“ - 9.4% от мигриралите лица.

От преселващите се в страната за ново местоживеене най-голям брой са избрали област София (столица) (18 397). Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към област София (столица) са София - 9.4%, Благоевград - 7.0%, и Пловдив - 6.0%.

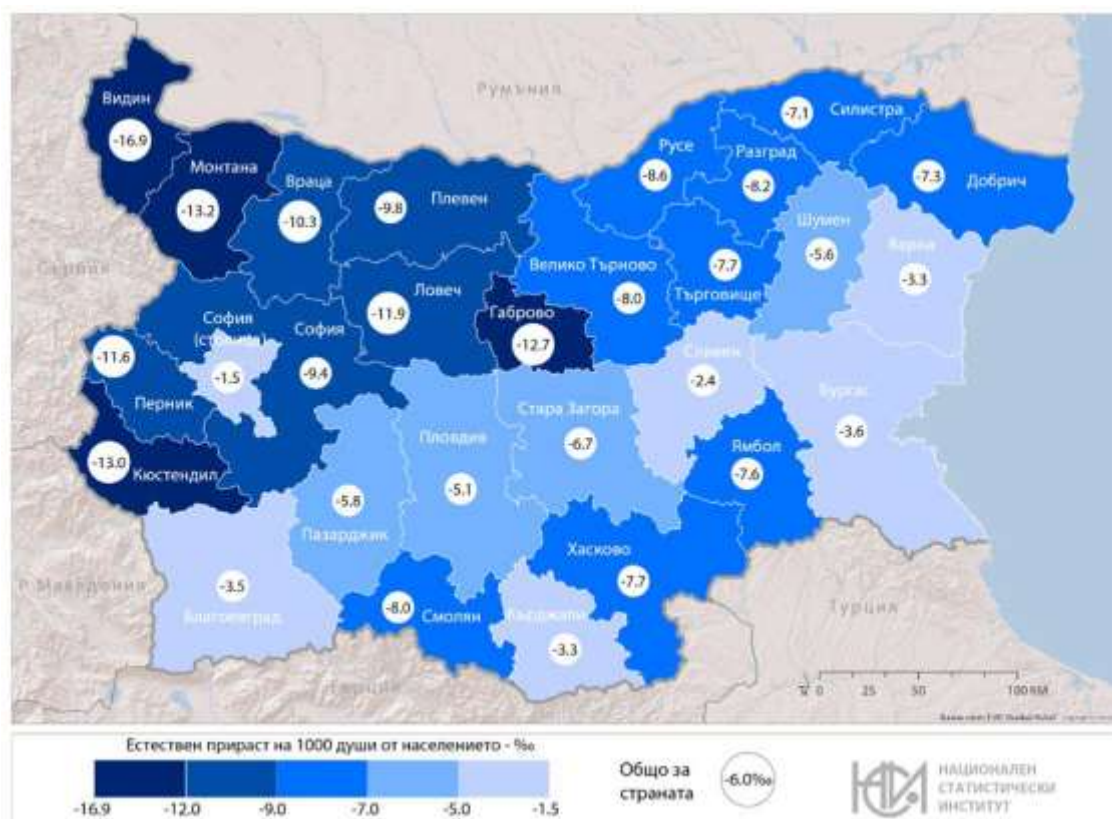
Най-малко преселили се в столицата са от областите Разград и Търговище, съответно 0.9 и 1.0%.

Естествен и механичен прираст на населението

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие в областта се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението.

През 2016 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението в област Хасково е намаляло с 1 816 души.

Фиг. 2 Естествен прираст на населението през 2016 г. по области (На 1 000 души)

През 2016 г. всички области в страната имат отрицателен естествен прираст.

Намалението на населението в област Хасково през 2016 г., измерено чрез коефициента на естествения прираст¹, е минус 7.7‰ при средно за страната минус 6.0‰.

С най-малки по стойности коефициенти на отрицателен естествен прираст са областите София (столица) (-1.5‰) и Сливен (-2.4‰). С най-голямо намаление на населението вследствие на високия отрицателен естествен прираст е област Видин - минус 16.9‰, следвана от областите Монтана (-13.2‰) и Кюстендил (-13.0‰). В седем области населението намалява с над 10 на 1 000 души през 2016 година.

През 2016 г. пет области имат положителен механичен прираст: София (столица) (4.4‰), Варна (2.8‰), Пловдив (2.6‰), Бургас (0.8‰) и Кърджали (0.1‰). За област Хасково този показател е минус 4.9‰. С най-голямо намаление на населението в резултат на отрицателния механичен прираст са областите Смолян (-11.8‰), Видин (-9.4‰), и Враца (-9.0‰).

---

¹ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.